

PAUL GORISSEN OVER
JAN ZWEEKHORST EN HT:

'DE MAN VAN DE MENSELIJKE MAAT'

Paul
Gorissen

Paul Gorissen, lang relatiebeheerder Horizontaal toezicht van de Belastingdienst voor SRA, en onze geliefde voorzitter Jan Zweekhorst, die helaas in 2021 kwam te overlijden, leerden elkaar in 2006 kennen. Nu, na een jarenlange intensieve samenwerking, zegt Paul over Jan: “Jan verdient een standbeeld als mister HT.” Over de menselijke maat die weer terug moest en jurkjes van de dansmariekes.

Met een onvermoeibare, haast tomeloze inzet, waren Jan en Paul de kartrekkers van horizontaal toezicht. “Hoe leerde ik Jan kennen? Destijds hield Jan een presentatie, op de voor hem bekende manier, voor zo’n honderd managers en teamleiders van de Belastingdienst. Het ging om een lijst van irritatiepunten die SRA onder zijn kantoren had uitgevraagd. Dat leverde een geanimeerd gesprek op, want ja, de advieswereld die komt vertellen wat de Belastingdienst allemaal fout doet, dat is nogal wat.”

MET GEVOEL VOOR UNDERSTATEMENT

Als je voor het eerst met Jan werd ‘geconfronteerd’, was Jan iemand met een duidelijke mening, zegt Paul met gevoel voor understatement. Een duidelijke mening, maar ook de man van de menselijke maat. “Jan moest altijd denken aan de woorden van een collega van de Belastingdienst. Die vertelde dat hij het moeilijk vond een correctie op te leggen waarvan hij wist dat die correctie tot gevolg had dat de vrijwillige dansmariekes weer langer in oude jurkjes moesten rondlopen. Op dat verhaal kwam Jan vaak terug als pleitbezorger voor de menselijke maat. Zo moest volgens Jan de menselijke maat tussen de Belastingdienst en de fiscaal dienstverleners weer terugkomen. Het heeft geen zin dat beide partijen zich in de loopgraven ingraven en er niet meer uitkomen.”

En die menselijke maat is ook de essentie van horizontaal toezicht met de kernwaarden transparantie, wederzijds begrip en vertrouwen. “Zoals de relatie met Jan ook was. We vertrouwden elkaar en durfden elkaar de waarheid te zeggen, want we waren het niet altijd inhoudelijk met elkaar eens. Net zoals het in een huwe-

“ OOK SRA-KANTOREN HEBBEN NU ZOIETS VAN ‘WE MOETEN DIE BOOT NIET MISSEN’. ”

lijk flink kan botsen, maar dat wil nog niet zeggen dat je gaat scheiden.”

WATERIG ZONNETJE

Er moest gewerkt worden aan die kernwaarden tussen fiscaal dienstverleners en de Belastingdienst om HT tot een succes te brengen. Want vooral het vertrouwen was bij beide partijen als een waterig zonnetje in de winter. “Bij bijvoorbeeld controlerend ambtenaars die elke dag op pad gaan en zaken tegenkomen die niet juist zijn, was het vertrouwen in de fiscaal dienstverlener niet echt groot te noemen. Dat was toen. Ik zie dat daar de laatste twaalf jaar echt verandering in is gekomen.”

“Het is een traject dat je samen doorgaat”, aldus Paul. “Zo begrepen collega’s van de Belastingdienst niet waarom accountantskantoren in sommige gevallen best eenvoudige vragen stelden. Ze gingen dan twijfelen, wat zit daarachter? En dan bleek dat het accountantskantoor gewoon een handtekening van de Belastingdienst wilde, waaruit instemming met het ingenomen standpunt bleek, omdat de ondernemer dat van zijn accountant verlangde. De ogen werden toen geopend. Dat is transparantie. Je moet elkaar gewoon leren kennen. Bellen in plaats van ellenlange brieven naar elkaar schrijven. Jan en ik hebben elkaar in het begin bewust vaak opgezocht. Jan had ook een soort rode knop bij de Belastingdienst. Die heeft hij in al die jaren maar een paar keer gebruikt. Dat komt omdat wij elkaar kenden en vertrouwden.”

JAN VAN DE BELASTINGDIENST?

Inmiddels was er het tweede HT-convenant – het eerste was van 2008 – dat SRA met de Belastingdienst ondertekende. Hierin werden, naast de loonheffing, ook de omzetbelasting, vennootschapsbelasting en inkomstenbelasting meegenomen. Het tweede convenant gaf op initiatief van Jan de aanzet voor de roadshows door het hele land, waarin Paul, Jan, de Belastingdienst en fiscaal dienstverleners in alle openheid vertelden hoe ze werkten en waarom. “Die roadshows werden heel goed bezocht. In Eindhoven stonden we voor een groep van meer dan honderd adviseurs uit het zuiden van het land, dat was ongekend. Soms was Jan zo gedreven en praatte hij zo vol passie over de Belastingdienst dat ik dacht: dadelijk denken ze nog dat Jan van de Belastingdienst is en ik van SRA.” Later kwamen daar de SRA-kringen HT met de Belastingdienst bij. “Dat was best wel spannend. Wat ga je als SRA-kantoren zeggen met de Belastingdienst en andere concullega’s erbij?” Maar de inzet transparant te willen zijn, zorgde ervoor dat de kringen een succes werden.

Natuurlijk konden Jan en hij niet alle onbepaaldheden in het HT-traject wegnemen. “Ik probeerde zo eerlijk mogelijk aan te geven dat ik het ook niet altijd wist en dat ik één ding kon beloven: dat er in het hele traject rondom HT best wel iets mis kon gaan. Na twaalf jaar zijn we zoveel meer te weten gekomen. Die onduidelijkheden van toen zijn vertaald in antwoorden in de nieuwe Leidraad HT. Voorheen namen accountantskantoren, ook SRA-kantoren, een wat afwachtende houding aan. Nu hebben ze zoiets van ‘we moeten die boot niet missen’”, aldus Paul. Inmiddels is hij al een tijdje opgevolgd door Andries Krielaart, die nu relatiebeheerder HT van de Belastingdienst voor SRA is.

HOUDING EN GEDRAG

Die doorontwikkeling van HT, de nieuwe leidraad dus, kent als een van de belangrijkste ontwikkelingen de differentiatie van toezicht. Hoe meer kwaliteit een accountantskantoor heeft geleverd voor een aanvaardbare aangifte, des te minder is het toezicht van de Belastingdienst en des te sneller is de verwerking van de aangifte. “Sinds 2018 zijn we bezig geweest met de doorontwikkeling en daarbij hebben we alle koepels betrokken en de wetenschap, zoals ook hoogleraren gedragskunde. We wilden de leidraad beknopt houden en niet juridiseren, want als het gaat om HT, zijn houding en gedrag belangrijker, dat kun je niet vastleggen in regelgeving.”

HT is na al die tijd tot volwassenheid gekomen. En dat onderschrijven ook de resultaten uit onderzoeken, zo zegt Paul: “De kans op correcties bij controles van HT-posten zijn significant minder dan bij niet-HT-posten. Jan was altijd razend enthousiast, ook over de minor HT, die we jarenlang bij de hogescholen Avans en Fontys doceerden. Hij heeft bij de Belastingdienst, en zeker ook bij SRA, een onuitwisbare indruk achtergelaten.”

MEER INFORMATIE

Met Horizontaal toezicht kunnen SRA-kantoren zich onderscheiden in de markt en in de aangifteketen. Check voor meer informatie de Leidraad Horizontaal Toezicht Fiscaal dienstverleners (10 september 2021, Belastingdienst) op www.sra.nl/ht.

JAN ZWEEKHORST AWARD 2021

Na het plotselinge overlijden van onze voorzitter Jan Zweekhorst besloot het SRA-bestuur om jaarlijks een Jan Zweekhorst Award uit te reiken. De eerste is in december 2021 tijdens de ALV uitgereikt aan Paul Gorissen van de Belastingdienst. Uit het juryrapport: Gorissen heeft samen met Jan jarenlang intensief de weg bereid voor meer verbinding, transparantie, wederzijds begrip en vertrouwen in het fiscale toezichtdomein.